



ת"פ 7349/01/19 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 7349-01-19 מדינת ישראל נ' פלוני

לפני	כבוד השופט דוד שאול גבאי ריכטר
בעניין:	מדינת ישראל
	ע"י ב"כ עו"ד אילה גלברד יעקב (פמ"י)
נגד	המאשימה
פלוני	
ע"י ב"כ עו"ד מיכאל עירוני	הנאשם

גזר דין

כתב האישום מתוקן

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בביצוע עבירה של **החזקת סם שלא לצריכה עצמית**, לפי סעיף 7(א) ו-7(ג) רישא לפקודת סמים. מעובדות כתב האישום עולה, כי במהלך חודש נובמבר 2018, קשר הנאשם קשר יחד עם אדם בשם נ' ואדם בשם י' להעביר סמים מסוג חשיש/גראס במשקל כ-3.5 ק"ג לרשותם של נ' ו י'. הסמים היו מוסתרים במחסן בעיר ברצלונה שבספרד שהיה ברשותו של הנאשם והיה נעול במפתח בו הוא החזיק. במסגרת הקשר ולשם קידומו, במהלך חודש נובמבר האמור, בעת שהיו הנאשם ונ' בישראל, ולאחר שתיאמו זאת ביניהם, העביר הנאשם לנ' את המפתח, תוך שהסביר לו היכן ממוקם המחסן, זאת על מנת שני' יאסוף משם את הסמים. לאחר מכן, רכש נ' כרטיס טיסה עבורו ועבור י', וביום 25.11.2018 טסו השניים לספרד כדי לאסוף את הסמים. הם עשו זאת בין התאריכים 25.11.2018 ל-28.11.2018.

מהלך התיק

2. ישנה חשיבות לתיאור מהלך התיק נוכח חלוף הזמן ומורכבות התנהלותו של הנאשם, כפי שיפורט להלן:
- א. ביום 16.12.2018 נעצר הנאשם במסגרת חקירת המקרה, וביום 25.12.2018 שוחרר בהסכמה למעצר בית מלא. בעוד התנאים נותרו על כנם, הוגש כתב אישום ביום 3.1.2019. ביום 21.1.2019 קבע חברי כב' השופט צימרמן, כי קיים כרסום ראיתי במיוחס לנאשם ולכן הורה על הקלה בתנאים, וכך גם התאפשר ביום 4.3.2019, וביום 1.5.2019. ביום 27.10.2019 נותר הנאשם במעצר בית לילי, וביום 27.11.2020, ביטלתי את תנאי המעצר המגבילים. לאורך כל התקופה לא נרשמו לחובת הנאשם הפרות כלשהן.
- ב. יצוין, כי הנאשם מאובחן כמי שסובל מתחלואה כפולה שמשמעותה כי הוא משתמש בסמים ובה בעת סובל



מהפרעה סכיוז-אפקטיבית. במהלך משפטו הוא היה מאושפז יותר מפעם אחת והתקבלו מספר חוות דעת בעניינו, האחרונה שבהן מיום 12.1.2022. הוא נמצא כשיר ואחראי.

ג. בתחילה, העלה הנאשם טענות שונות נגד כתב האישום וכן העלה טענת זוטא ביחס לקבילות הודעתו. ביום 11.12.2019 דחיתי את טענתו המקדמית ביחס לפגם בכתב האישום, וביום 8.9.2020 דחיתי את טענתו בדבר קבילות הודעתו.

ד. ביום 27.11.2020 הוגש כתב אישום מתוקן במסגרת הסדר, והנאשם הורשע על פיו כאמור לעיל. בין הצדדים לא הייתה הסכמה לעניין העונש כשהמאשימה עתרה להטיל עליו מאסר בפועל.

ה. אשר לשותפים, י' נדון בבית משפט בספרד לעונש בן 3 שנות מאסר, לקנס ולמאסר מותנה, ואילו נ' נדון בישראל לעונש מאסר בן 11 חודשים (גזרי הדין הוגשו במסגרת הטיעונים לעונש ע"י המאשימה). יצוין כי בעניינו של נ' נקבע מתחם עונש שבין 10 ל-30 חודשי מאסר, וגזר הדין על כל חלקיו אושר ע"י בית המשפט המחוזי [עפ"ג (ירושלים) 3548-08-20 האמער נ' מ"י (מיום 9.12.2021)].

תסקירי שירות המבחן

3. בעניינו של הנאשם הוגשו תסקירים רבים. מהתסקירים עולה, כי הנאשם בסוף שנות השלושים לחייו, רווק, ומתגורר עם אמו. הוא מגיע ממשפחה גרעינית קטנה והוריו התגרשו כשהיה צעיר, כשחוויה זו הותירה בו חותם שלילי. הנאשם סיים 10 שנות לימוד בעקבות הישגים נמוכים, ובהיותו כבן 17 אושפז לראשונה אשפוז פסיכיאטרי, אז אובחן כמי שסובל מסכיזופרניה. כבר בגיל 15 החל לצרוך חומרים משני תודעה, ולהשתמש בהם לרעה באופן מעמיק והולך. לאחר שחרורו מאשפוז ועל רקע אי גיוסו לצבא בשל מצבו הנפשי, שהה בחו"ל, שם נע ונד ועבד, ובסופו של דבר חזר ארצה בשנת 2015. גם בשהותו בחו"ל המשיך בשימוש בסמים ומצא עצמו מאושפז במקומות שונים לרבות בחו"ל.

4. לנאשם רישום פלילי בודד בעבירה של שימוש עצמי בסמים והתנגדות למעצר, בגינה הוטל עליו מאסר מותנה. שירות המבחן התרשם, כי הנאשם התקשה לקבל אחריות למעשים, אך אישר את האמור בכתב האישום, כשלדבריו לא היתה לו כוונה לייבא את הסמים ארצה אלא לעשות בהם שימוש לצרכיו שלו.

5. יצוין, כי במסגרת צו פיקוח מעצרים השתלב הנאשם במשך חצי שנה בטיפול בתחלואה כפולה, שמר על יציבות ומסר בדיקות שתן נקיות, אלא שבהמשך, שיתוף הפעולה התדרדר ואף נמצאו בדיקות סמים מלוכלכות בהמשך הדרך. כאמור, במהלך משפטו אושפז הנאשם על רקע פסיכיאטרי יותר מפעם אחת, ובשל כך גם התבקשו חוות-דעת עדכניות בעניין כשירותו לעמוד לדין. בכולן נמצא כי הוא כשיר לעמוד לדין.

6. בסוף שנת 2021 חלה נסיגה במצבו ובמידת שיתוף הפעולה של הנאשם, והוא שב להשתמש בסמים. בעקבות דיון שנערך ובו הבהרתי לו מה עומד על כפות המאזניים, השתלב הנאשם באשפוזית והתנקה מסמים, תוך שצוין בתסקיר מפברואר 2022, כי הנאשם הביע רצון לשנות את אורחותיו ולעלות על פסי תפקוד תקינים.



7. בחודש אפריל 2022 חלה נסיגה נוספת במצבו של הנאשם, עת אושפז בבית חולים פסיכיאטרי בשל כניסתו למצב מאני פסיכוטי, בין היתר על רקע שימוש בסמים. שירות המבחן דיווח על ניסיון שהנאשם ישתלב ב"קרית שלמה", בית חולים המטפל, בין היתר, בחולים בתחלואה כפולה ואולם הדבר לא יצא אל הפועל.

8. בחודש יולי 2022 הגיש שירות המבחן תסקיר ממנה עלה, כי הנאשם מסר בדיקות שתן מדי שבוע, המעידות על ניקיון מסמים, הוא טופל במסגרת קבוצת NA והחל לעבוד, דבר שהעניק לו תחושת הישג ועוגן לקיומו. הנאשם לא סבר כי הוא נדרש לטיפול במסגרת כוללנית ולכן נמנע שירות המבחן מהמלצה טיפולית, אך המליץ לסיים את ההליכים במאסר מותנה והתחייבות, וזאת מחשש שמאסר של ממש מאחורי סורג וברית, ידרדר עד מאוד את מצבו של הנאשם.

9. בחודש נובמבר 2022 הגיש שירות המבחן תסקיר נוסף ממנו עלה, כי במהלך תקופת הדחייה השתלב הנאשם ביחידה להתמכרויות במקום מגוריו, המשיך לשמור על ניקיון מסמים ויצר קשר טיפולי חיובי עם מטפלו. שירות המבחן התרשם ממוטיבציה פנימית של הנאשם בהקשר הטיפולי, והוא אף פנה למיצוי זכויותיו במסגרת "סל שיקום" למתמודדי נפש. לכן המליץ שירות המבחן על הטלת צו מבחן לצד ענישה צופה פני עתיד, על-מנת לשמר את מצבו והישגיו של הנאשם.

10. התסקיר האחרון הוגש בחודש פברואר 2023. בתקופת הדחייה המשיך הנאשם את הטיפול ביחידת ההתמכרויות וכן את הניקיון מסמים. בטיפול גילה הנאשם מוטיבציה פנימית ויוזמה להתעמת עם בעיותיו ודפוסי התמכרותו. במקביל הוא המשיך בהשתלבות בקבוצת NA באופן מקוון וחש סיפוק רב. חלה התקדמות גם בגזרת "סל שיקום", והנאשם נמצא בתהליכי רכישת מקצוע. שירות המבחן שינה את המלצתו נוכח ההתחייבות במצבו של הנאשם, היותו נקי מסמים, התמדתו בטיפול והיעדר פתיחת תיקים חדשים, והמליץ על הטלת של"ץ בהיקף 150 שעות לצד צו מבחן שיבטיח המשך טיפול, וכן המליץ על הטלת מאסר מותנה.

חוות דעת הממונה על עבודות השירות

11. הממונה לא מצא את הנאשם כשיר לעבודות שירות נוכח מורכבות מצבו הפסיכיאטרי.

ראיות וטיעונים לעונש

12. כאמור, ב"כ המאשימה הגישה את גזרי הדין של השותפים ואת רישומו הפלילי של הנאשם עליהם עמדתי לעיל. המאשימה הפנתה לכך שבעניינו של נ', הוא הודה בכתב אישום זהה לזה שבו הודה הנאשם, ולכן עתרה להשוות את עניינם, כך שיוטלו על הנאשם 11 חודשי מאסר על בסיס המתחם שקבע חברי סגן הנשיא, כב' השופט מינטקביץ', ושאושר בבית המשפט המחוזי (ובהמשך בבית המשפט העליון כפי שיפורט בהמשך). ב"כ המאשימה לא סברה שמתקיימות נסיבות המאפשרות חריגה מהמתחם, ובוודאי שבנסיבות העניין, אין מקום להתחיל את המתחם בעבודות שירות. מנגד ביקש הסניגור שלא למצות את הדין עם הנאשם ושלא להשיבו למצב הקשה שבו היה נתון בתחילת ההליכים, מבחינת מצבו הנפשי והתמכרותו לסמים. הוא עמד על התהליך השיקומי שעבר



הנאשם וסבר שניתן לאמץ את המלצת שירות המבחן. הן הנאשם והן אמו סיפרו על הקורות אותם בעשורים האחרונים, כשהנאשם עמד על כך שלראשונה מזה שנים רבות, הוא נקי מסמים, חש מוטיבציה חיובית ומתפקד באורח חיובי.

13. בתום הטיעונים לעונש, עמדתי על כך שלטעמי, עבר הנאשם שינוי תהומי במהלך השנים של ניהול התיק, וכיום הוא מפוכח, נקי מסמים ומתפקד באופן חיובי. ציינתי כי אני מאמץ את עתירת המאשימה מבחינת מתחם העונש, אך סברתי שיש לסיים את ההליכים או בשל"ץ או בעבודות שירות, ולכן שלחתי את הנאשם לממונה. כאמור, הנאשם לא נמצא כשיר לעבודות שירות, בשעה ששירות המבחן המליץ בסופו של יום, על הטלת של"ץ.

קביעת מתחם העונש ההולם

14. על בית המשפט הגוזר את הדין לתת דעתו לעקרון ההלימה, הנובע מן הערכים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם, מנסיבות ביצוע העבירה ומידת אחריותו של הנאשם, וממדיניות הענישה הנוהגת.

15. **אשר לערכים המוגנים** - החזקת סמים בכמות מסחרית שלא לצריכה עצמית, פוגעת ברמה גבוהה בערכים המוגנים של שלום הציבור, ביטחון ובריאותו, וזאת גם אם מדובר בסם "קל" מסוג קנביס/גראס.

16. **אשר לנסיבות ביצוע העבירה** - הנאשם ואחרים תכננו לעשות שימוש בכמות מסחרית של סם מסוג חשיש/גראס שאוחסן במחסן בבעלותו של הנאשם בחו"ל, כך שחלקו של הנאשם בקנוניה אינו קטן. למרות מצבו הנפשי של הנאשם, קבעתי בהחלטות קודמות כי הוא ביצע את המעשים מתוך מודעות מלאה לטיבם, ועל כן הוא אחראי באופן מלא למעשים. בפועל לא נגרם נזק, אך לו היו מופצים הסמים, הנזק עלול היה להיות משמעותי. במהלך הדיונים והתסקירים שהוגשו טען הנאשם שהסמים היו לצריכתו העצמית, ונזק עומק השימוש של הנאשם בסמים ותדירותו, הדעת נותנת, בנסיבות העניין, שהסמים אכן נועדו לשימוש לאורך תקופה לא קצרה.

17. **אשר למדיניות הענישה הנוהגת** - בוודאי שהכלל בנסיבות שכאלו הוא מאסר.

א. רע"פ 1830/16 **רקיבי נ' מ"י** (מיום 11.4.2016) - אושר מתחם ענישה שבין 6 ל-15 חודשי מאסר בנסיבות של החזקת 2.3 ק"ג חשיש מחולק לחבילות, וכן אושר עונש של 8 חודשי מאסר בפועל.

ב. רע"פ 7819/15 **סלור נ' מ"י** (מיום 22.5.2016) - אושר מתחם שבין 7 ל-18 חודשי מאסר בנסיבות של גידול והחזקה שלא לצריכה עצמית של סם מסוג קנביס במשקל של 7 ק"ג ומעלה. אושר עונש של 9 חודשי מאסר בפועל.

ג. רע"פ 7810/20 **אלדרוב נ' מ"י** (מיום 31.12.2020) - אושר מתחם שבין 6 ל-25 חודשי מאסר ביחס לעבירה של החזקה שלא לצריכה עצמית וגידול קנביס במשקל העולה על קילו. באותן נסיבות נדון הנאשם ל-20 חודשי מאסר בשל עבירות נוספות וחמורות יותר, אך המתחם שנקבע, כאמור, רלבנטי לענייננו.



- ד. רע"פ 174/21 סויה נ' מ"י (מיום 25.2.2021) - אושר עונש של 18 חודשי מאסר שהוחמר מ-9 חודשי מאסר בעבודות שירות בנסיבות של מכירות מרובות לכל דכפין, לרבות לקטין ובנסיבות של החזקת כ-200 גרם קנביס שלא לצריכה עצמי.
- ה. רע"פ 3287/21 עתמין נ' מ"י (מיום 12.5.2021), אושר מתחם שבין 24 ל-48 חודשים ועונש של 20 חודשי מאסר שהוחמר בבית המשפט המחוזי מ-9 חודשי עבודות שירות. שם דובר בגידול בחממה של שתילי קנביס במשקל 57.4 ק"ג.
- ו. רע"פ 8630/21 האמער נ' מ"י (מיום 21.12.2021) - זוהי בקשת רשות ערעור בעניינו של השותף נ', שם אישר בית המשפט העליון את קביעות הערכאות הראשונות ואישר מתחם שבין 10 ל-30 חודשים בנסיבות מקרה זה.
- ז. עפ"ג (חיפה) 28110-10-15 מ"י נ' דוד (מיום 17.12.2015) - גידול 3.6 ק"ג קנביס. אושר מתחם שבין 6 ל-12 חודשי מאסר ועונש של 180 ש"ל"ץ כחריגה מהמתחם מטעמי שיקום.
- ח. עפ"ג (מרכז) 76025-01-19 שובל נ' מ"י (מיום 15.7.2019) - אושר מתחם שבין 10 ל-24 חודשי מאסר בנסיבות של הקמת מעבדה בצוותא, גידול והחזקה של 10 ק"ג קנביס. אושר עונש של 10 חודשי מאסר.
- ט. עפ"ג (מרכז) 14767-04-19 מ"י נ' אלקיים (מיום 24.9.2019) - אושר מתחם שבין 18 ל-36 חודשי מאסר בנסיבות של גידול כ-44 ק"ג קנביס, וכן אושר עונש של 9 חודשי מאסר בעבודות שירות במסגרת חריגה מטעמי שיקום.
18. **מתחם העונש ההולם** - סקירת הפסיקה שלעיל מלמדת כאמור על הכלל של מאסר ואף משמעותי בנסיבות דומות, ואולם סקירה זו מלמדת גם על יכולת בית המשפט לסטות מטעמי שיקום ממתחם העונש הראוי, ולהטיל הן עבודות שירות והן של"ץ בנסיבות המתאימות. מכל מקום, המתחם שאומץ בעניינו של נ', בין 10 ל-30 חודשים ראוי שיאומץ כאן, וכך אני קובע.

נסיבותיו של הנאשם והחריגה מהמתחם מטעמי שיקום

19. לא בכדי הרחבתי על אודות קורותיו של הנאשם וההליך, וזאת על-מנת להמחיש את כבדת הדרך שעשה הנאשם לאורך השנים הארוכות שבהן מתנהל הליך זה. נכון הוא, שדרכו של הנאשם לא הייתה חפה מבעיות, ואולם היותו מתמודד עם תחלואה כפולה - נפשית והתמכרותית לחומרים משני תודעה - היא עובדה חשובה ומרכזית להבנת התמונה. בעת שבוחנים תהליך שיקומי ואת מידת רצינותו של המשתקם, יש לבחון את נקודת ההתחלה לעומת נקודת הזמן הנוכחית. ובכן, בעניינו של הנאשם, מצב הדברים הוא "שמיים וארץ". הנאשם היה מכור עשרות שנים ולא הצליח לשמור על ניקיון למשך תקופה ארוכה. והנה כאן לפניי, הוא מצליח לשמור על ניקיון מזה כשנה, הוא חזר לעבוד באופן מסודר, הוא מתמיד בטיפול במספר אפיקים מקבילים (פגישות ביחידת ההתמכרויות, מפגשי NA, מתן בדיקות שתן נקיות ברציפות והמשך טיפול ומעקב פסיכיאטריים, וכן שילוב בשירותי "סל שיקום"), ונראה שלראשונה הוא חווה חיים שגרתיים כאחד האדם. במו-עיניי ראיתי כיצד הנאשם הגיע לתחתית הבור, כשבאחד מהדיונים התייצב לפניי לבוש בבגדים בסגנון תנ"כי, כשהוא מדבר שלא לעניין, והיה קושי של ממש לתקשר אתו. לא בִּכְדִי, יום לאחר מכן כבר אושפז במצב פסיכוטי. וכיום, מצבו שונה



בתכלית, ולא רק זאת, אלא שהוא מחזיק כעת בשאיפות להתקדם, ללמוד מקצוע ולשמור על הישגי השיקום. נדמה שזהו מצב דברים המלמד על שיקום מובהק. בהקשר זה, יש לקחת בחשבון את משך הזמן שבו מנוהל התיק ושבו ניתנה לי האפשרות לעקוב אחר מהלכיו של הנאשם, ועל-כן מדובר בטווח זמן ארוך המעניק נקודת מבט מעמיקה יותר בהקשר להערכת השיקום הפוטנציאלי וזה שבפועל.

20. בע"פ 7353/18 **חדד נ' מ"י** (מיום 1.5.2019) עמד בית המשפט העליון על נסיבות של חריגה משמעותית ממתחם העונש משיקולי שיקום ונאמר שם כך:

מצב דברים שבו עברין נרתם כולו לשיקום, עושה כל שלאל ידו כדי לחזור למוטב, ומצוי בעיצומה של חזרה לדרך הישר - עשוי להצדיק הקלה בעונשו, או למצער התאמתו, כך שהעונש שבו יישא לא יפגום במאמצי השיקום, ובתוצאותיהם המוכחות. בכך יקודם אינטרס הציבור, בשובם של בני החברה שסטו מן הדרך לתפקוד חיובי ומיטיב. אכן, לא בכל המקרים יפה הבכורה להלימה ולהרתעה; לעתים ראוי לשיקולי השיקום לתפוס את הבכורה (**שם** בפסקה 10).

21. בענייננו, משהנאשם לא נמצא כשיר לעבודות שירות בשל מצבו הנפשי, אך לעומת זאת נמצא כשיר לבצע של"ץ, לא סברתי שיש להטיל עליו מאסר בשל כך, שכן הדבר יהווה ענישה שאינה מדתית בנסיבות העניין, שתביא לדרדורו החד כיווני של הנאשם תוך הורדה לטימיון של הישגיו - דבר שאינו עולה בקנה אחד הן עם האינטרס הפרטני והן עם זה הציבורי.

22. נתתי דעתי גם לעקרון אחידות הענישה לו טענה ב"כ המאשימה, ואולם כבר נקבע שאין זהו עקרון שיש לתת לו משקל בלעדי או מכריע, ויש לבחון כל מקרה לגופו בהתאם לעקרון הענישה האינדיבידואלית. ראו בהקשר זה: ע"פ 4293/21 **ח'טיב נ' מ"י** (מיום 12.4.2022) בפסקה 5, וכן ע"פ 1964/20 **אספה נ' מ"י** (מיום 12.8.2020) בפסקה 14. בענייננו, נכון שלנאשם שלפני עבר פלילי ואולם הוא אינו מכביד, לעומת היעדר עבר אצל נ'. ואולם אין להשוות את עומק התהליך שעבר הנאשם בהתחשב בנקודת ההתחלה ועומק התמכרותו לאורך שנים, לבין מצבו היום, ומכאן גם ההישג המשמעותי שלו, כנגד כל הסיכויים, למצבו של נ'. נתונים אלה אינם מתקיימים בעניינו של נ', ולכן ההשוואה בהקשר זה אינה רלבנטית.

23. נוכח כל האמור, וכן נוכח דוגמאות הפסיקה שהבאתי, מצאתי לחרוג ממתחם העונש מטעמי שיקום, ולהטיל על הנאשם עונש בדמות של"ץ, מאסר מותנה, קנס, התחייבות ומבחן.

גזירת הדין

24. נוכח כל האמור, גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. של"ץ בהיקף 400 שעות שיבוצע בפיקוח שירות המבחן על-פי תוכנית שתוכן על-ידו ותוגש לבית המשפט בתוך 60 יום מהיום;

ב. מאסר על תנאי של 6 חודשים, שלא יעבור הנאשם כל עבירת סמים מסוג פשע, בתוך 3 שנים מהיום;

עמוד 6



ג. קנס בסך 5,000 ₪ או 20 ימי מאסר תמורתו אם לא ישולם. הקנס ישולם ב-10 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.7.2023 ובכל ראשון לחודש רציף ועוקב. לא ישולם מי מהתשלומים במועד, יועמד הקנס לפירעון מיידי;

ד. התחייבות בסך 10,000 ₪ שלא לעבור כל עבירת סמים מסוג פשע, בתוך שנתיים מהיום;

ה. צו מבחן לתקופה של 18 חודשים מהיום, בפיקוח שירות המבחן.

תשומת לב לכך שאי ביצוע צו המבחן או צו השל"ץ עלול להוביל להפקעתם ולגזירת העונש מחדש, לרבות הטלת מאסר בפועל.

קנסות ופיצויים ניתן לשלם כעבור 3 ימים מיום מתן גזר הדין בחשבון המרכז לגביית קנסות בדרכים הבאות:

• בכרטיס אשראי באתר www.eca.gov.il

• בטלפון: *35592 או 073-2055000

• במזומן בכל סניף של בנק הדואר בהצגת תעודת זהות בלבד

לא יונפקו שוברי תשלום.

תשלומים ניתן לקזז מכל הפקדה שבתיק או בתיק קשור על אף הודעת עיקול, וככל שקיימת יתרת זכות ולא קיים עיקול, ניתן להשיב ההפקדה למפקידים.

יש לשלוח לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

מורה על השמדת הסמים וחילוט המוצגים.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, כ"ט ניסן תשפ"ג, 20 אפריל 2023, במעמד הצדדים.